

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 24
Disyembre 21, 2004
www.philippinerevolution.org

Deklarasyon sang untat-lupok

*Komite Sentral
Partido Komunista sang Pilipinas
Disyembre 21, 2004*

Nagadeklarar ang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sang unilateral nga untat-lupok subong nga panahon sang Paskua.

Ang epektibidad sang deklarasyon nga ini magasugod 12:00 sang tungang gab-i sang Disyembre 23, 2004 tubtub 12:00 sang tungang gab-i sang Enero 2, 2005.

Ang deklarasyon nga ini ginhimo bilang pagpakig-isa sa pumuluyong Pilipino sa tradisyunal nga pagsaulog sang Paskua kag Bag-ong Tuig, kag agud hatagan-dalan ang selebrasyon sang pumuluyo kag mga rebolusyonaryong pwersa sa ika-36 nga anibersaryo sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Tanan nga yunit sang BHB magapabilin nga armado kag alerto kag handa mag-away kag magpaslaw sa anuman nga pag-atake kag pagpaniplang sang mga regular kag paramilitar nga pwersa sang AFP kag PNP.

Ginapagwa sang PKP ang deklarasyon sa pihak sang padayon nga mga paglaspas sang rehimeng Arroyo sa mga nagtaliwan nga kasugtan. Kalakip diri ang mga pinakaulihi nga kasugtan sa Oslo, Norway, nga nagresulta sa

halos suspensyon sang sugilanon pangkalinungan.

Gintalikdan sang GRP ang komitment sini nga maghimo sang kongkreto nga pagtinguha para pamatukan kag tadlungon ang malisyoso nga pagtingub sa PKP, BHB kag sa Chief Political Consultant sang NDF Peace Panel nga si Kaupod Jose Ma. Sison sa listahan sang US sang kuno mga "terorista." Padayon man ang paglapas sang GRP kag mga armadong pwersa sini sa mga probisyon sang CARHRIHL kag tawhanon nga kinamatarung sang pumuluyo.

Ginapagwa sang PKP ang deklarasyon kadungan sang pagkunderar sa sunod-sunod nga mapintas nga pag-atake sang mga pasistang pwersa sang reaksyunaryong estado sa di-armado nga pumuluyo nga matawhay nagaprotesta ukon nagainsister sang ila mga demokrati-kong kinamatarung. Pangunahon diri ang masaker sa mga welgista sang Hacienda Luisita. Sining nagtaliwan, ginpatay sang militar si Marcelino Beltran, tagapangulo sang Alyansa ng Magbubukid sa Tarlak (AMT) kag isa sa mga nagpadayon sa nagpartisipar sa welga sa Hacienda

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

Pamatukan ang pagpanamad sang kagulangan kag kapalibutan
PAHINA 3

Trahedya sa Aurora
PAHINA 7

Sunud-sunod nga TO sa Central Luzon
PAHINA 10

Luisita kag testigo sa masaker batuk sa mga kriminal nga upisyal kag tinawo sang AFP kag PNP kag mga upisyal sang Hacienda Luisita. Sadto mismo nga Pangkalibutan nga Adlaw sang Tawhanon nga Kinamatarung, ginpangluthang sang militar ang isa ka rali sa Daet, Camarines Sur nga nagaprotesta sa nagalala nga paglapas sa tawhanon nga kinamatarung. Ang mga pasista nga kapintas nga ini nagahatag-tum-ok sa hugot nga kakinahanglanon sang malig-on kag mas mabaskog pa nga pagpamatuk kag pagbatu sang pumuluyo.

Ginapagwa ang deklarasyon nga ini kadungan sang panawagan sang PKP sa pumuluyo nga pasingkion ang ila mga pagbatu sa atubang sang pagpanghalit sang krisis sa pangabuhian bunga sang garuk kag atrasado nga nagaharing sistema pangkatilingban kag wala untat nga pagpanghukhok sang lokal kag dumuluong nga dalagku nga kapitalista, dalagku nga agalon nga mayduta kag dalagku nga burukrata. Padyon nga nagataas ang presyo sang mga produktong petrolyo kag mga sandigan nga kinahangalanon, samtang ginapunggan naman ang pagtaas sa suhol sang mga mamumugon. Nagpatong ang rehimeng Arroyo

Doble-kara nga padihot

Isa ka mapaniplang nga gimik ang gindeklarar nga unilateral nga untatlupok sang rehimeng Arroyo. Wala ini sang intensyon nga untaton ang nagapadayon nga opensiba militar batuk sa mga yunit sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa nagkalain-lain nga prenteng gerilya sa pungsod. Ginatago lamang sang AFP kag PNP ang ila kontra-rebolusyonaryo nga operasyon militar sa mga “operasyon pangpulisya”.

Sa kamatuoran, sining Disyembre 20 ginsalakay sang Charlie Coy sang 11th IB ang isa ka yunit sang BHB sa Hacienda Emma, Barangay Camang-Camang, Isabela, Negros Occidental. Duha ka Pulang hangaway ang napatay. Sa bahin sang militar, isa ang napatay kag anum ang napilasan.

Sang adlaw man nga ina, nag-operasyon ang 17th IB sa apat ka barayo sang Baggao, Cagayan. Sadtong Disyembre 16 naman, nag-engkwentro ang mga elemento sang 5th Scout Rangers Regiment kag mga gerilya sang BHB. Nagaoperasyon man subong ang 16th IB sa Sta. Cruz, Mindoro Occidental kag Agusan del Sur.

Ang mga ini pila lang sa mga operasyon militar nga ginalunsar subong sang AFP sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod. Halin Disyembre 16 tubtub Enero 5 sang masunod nga tuig ang gindeklarar nga untat-lupok sang rehimeng Arroyo.

AB

yo sang mga dugang nga pabug-at nga buhis samtang palala ang korapsyon sang matag-as nga upisyal sang burukrasya kag militar.

Ginapagwa ang deklarasyon kadungan sang pagpakamalaut sang PKP sa doble-kara sang rehimeng Arroyo sa pagdeklarar sang untat-lupok subong nga paskua samtang nagapadayon ang mga kampanya kag opera-

syon militar sang AFP kag PNP sa mga prenteng gerilya sang BHB sa nagakalain-lain nga duog sang kapuluan. Masami, sa madamu nga lugar, sa panahon mismo sang “ceasefire” sang AFP kag PNP labi nila ginapasingki ang pagsalakay sa ngalan sang “operasyon pangpulisya.” Gani labing kinahanglanon nga hugton sang tanan nga yunit sang BHB ang pagpamatyag kag maghanda sila nga mabakod nga paslawon ang anuman nga patraidor nga pagsalakay nga mahimo buhaton sang AFP kag PNP.

Sa okasyon nga ini, ginahatagan namon sang partikular nga tum-ok ang mga pumuluyo sa kahabaan sang Sierra Madre halin sa Bicol tubtub sa Southern Tagalog, Central Luzon kag Northern Luzon nga labing ginhalitan sang kalamidad bunga sang malaparan nga pagwasak sang kagulangan nga kahimuan pangunahon sang dalagku nga komersyal nga manugtroso kag eksporter sang troso nga kahimbon ang mga imperyalista kag dalagku nga burukrata kapitalista. Santu sa mandu sang PKP, ginahimo sang BHB ang tanan nga masaranggan mabulig sa mga nahalitan.

AB

Tuig XXXV No. 24 Disyembre 21, 2004

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lengwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.org

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan.

Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

Deklarasyon sg untat-putukan	1
Doble-kara nga padihot	2

Editorial

Pamatukan ang pagpanamad sang kagulangan kag kapalibutan	3
Ang DENR kag ang pagpangtroso	4
Kasaysayan sg pagsamad sg kagulangan	4
Kahublagan batuk sa pagpangtotroso	5
Rebolusyonaryong hublag batuk sa pagpangtroso	6
Trahedya sa Aurora	7
Kahublagang masa sa Aurora	8
Mining Act of 1995	9

Madinalag-on nga TO

Sunud-sunod nga opensiba sa CL	10
--------------------------------	----

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Pamatukan ang wala pili nga pagpanamad sang kagulangan kag kapalibutan

Mas madamu sa mga biktima sang mga gulpe nga pagbaha kag pagrusak sang mga duta sining karon lang ang wala naabot sang ayuda sang rehimen ng Arroyo. Gamay lang sa ginatus-gatos kalibo nga biktima ang nahatagan sang gamay nga beste, *noodles* kag delata. Bugalon kon ibando sang rehimen ang *relief operations* sini, pero sa kamatuoran sinselyo lang ang ginapain sini para sa rehabilitasyon sang mga nahalitan. Ginpalain pa ini sa iresponsibilidad kag pagbangigay sang mga bukrura sang reaksyunaryong guberno.

Pero mas pa sa kapaslawan sini nga magsabat sa mga kinahanglanon sang mga biktima sang kalamidad, ang mas daku nga krimen sang rehimen ng Arroyo amo ang padayon sini nga pagsakdag sa wala untat nga pagpanghalit sang mga dalagku nga kumpanya sang troso kag pagmina nga ginatag-iyahan sang dalagku nga burges kumprador, burukrata kag dumuluong nga kapitalista.

Agud pakalmahon ang masingkal nga kaakig sang publiko sa malaparan nga pagkalbo sa kagulangan, ginmandu ni Arroyo sadtong Disyembre 4 ang suspensyon sang tanan nga pagpangtroso. Apang ginbawi man niya ini makaligad ang tatlo ka adlaw paagi sang isa ka "mandu nga nagatugot sa mga pribado nga plantasyon nga padayon mapang-utod sang troso."

Ginnombrar niya si Gen. Victor Corpus, anay hepe sang Intelligence Service of the AFP, bilang pinuno sang isa ka ahensya nga nagadumala sa *reforestation*, luwas sa iban pa nga katungdanan.

Apang ang pagtalana kay Corpus mas nakatunod sa "counterinsurgency" sangsa pag-amlig sang kagulangan. Sadtong temprano nga bahin sang dekada 1990, ginlunsar ni Corpus ang Task Force Greening Panay nga nagserbi lang sa mga kontra-rebolusyonaryong operasyon militar kag pagpang-agaw sang duta.

Wala sang intensyon ang reaksyunaryong rehimen ng Arroyo nga seruso nga atubangon ang pinakadaku nga kabangda-

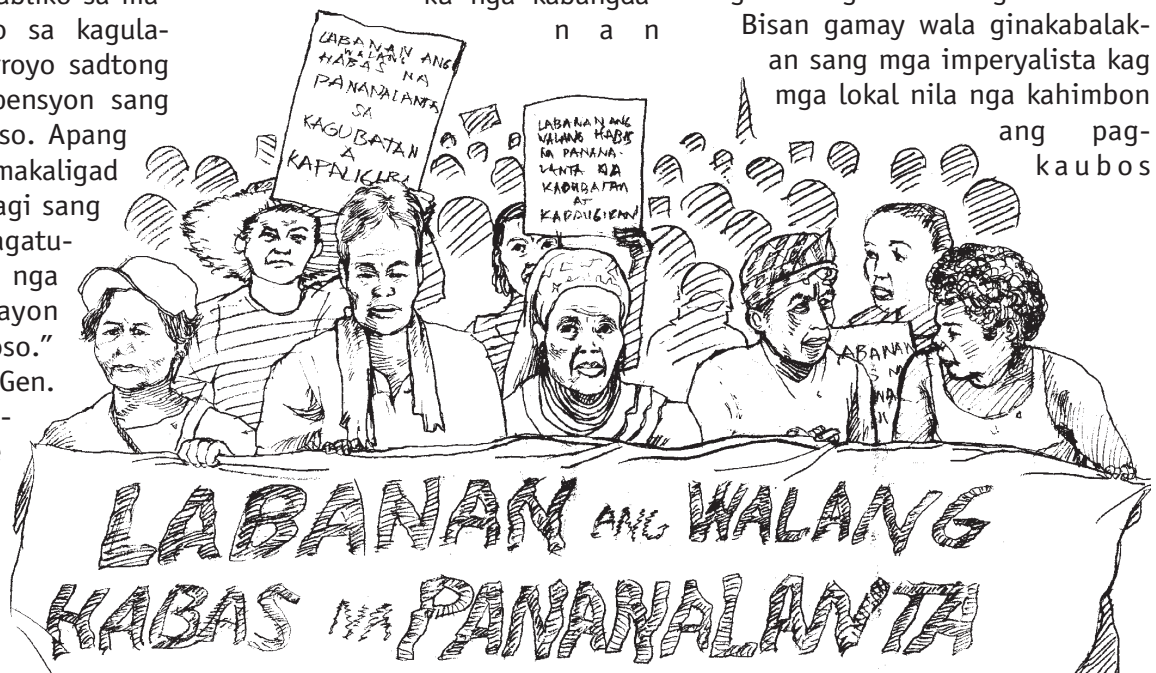
sang malaparan nga pagkaubos sang kagulangan kag pagkasamad sang kapalibutan: ang wala pili kag dalagkuan nga pagpangtroso kag pagmina. Sa tigaylo, bug-os kapagsik nga ginasuportahan pa sini ang industriya sang troso kag pagmina paagi sa pagbuyok sa mga dumuluong nga kapitalista kag dalagku nga burges nga mamuhunan paagi sa liberalisasyon sa operasyon, pagpanag-iyahan kag negosyo sang mga troso kag pagmina.

Ginatugutan sang rehimen ng Arroyo ang mga manughugakum nga ini nga hilway sing lubos nga himuslan ang kapalibutan sang Pilipinas.

Dugang diri, gintodo sang rehimen ng Arroyo ang implementasyon sang Philippine Mining Act of 1995.

Ginaengganyo sang Mining Act ang labi pa nga pagkaubos sang kagulangan sa pagpahanugot sa dalagku nga kumpanya nga maghawan sang malapad nga kagulangan para sa pag-obra sang mga karsada kag *tunnel* kag iban pa nila nga kinahanglanon. Ang mga ini indi obligado nga magpaidalum sa ebalwasyon sa kahalitan nga mahimo tugahon sang ila operasyon sa kapalibutan. Ginapahanugutan ang mga dumuluong nga nagapanag-iyahan sang 60% sang mga kumpanya sa pagmina kag mag-uli sang 100% sang ila tubo.

Bisan gamay wala ginakabalakan sang mga imperyalista kag mga lokal nila nga kahimbon ang pagkaubos

sang aton kagulangan, pagkasamad sang kapalibutan, kag ang peligro sang aton pumuluyo. Ang solo nila nga ginaintindi amo kon paano makataban sang superganansya halin sa duna nga manggad sang pungsod. Halin 1972 tubtub 1988, ginatantya nga nagkita sang \$42.85-52 bilyon ang mga konsesyon sa pagpangtroso.

Ginagamit nila ang burukrasya kag ang militar sa aktibo nga pagpasulong sang ila interes. Nakig-himbong ang dalagku nga kumprador-kapitalista, burukrata kapitalista, sindikato sa ismagling kag matag-as nga upisyal militar sa mga imperyalistang Amerikano kag Hapones sa wala pili nga pagkalbo sa kagulangan. Ginahimo nila ini sa bendisyon sang guberno kag sang wala sang kabalaka sa pungsodnon nga patrimonya sang pumuluyo Pilipino.

Nakabulsa sang daku ang mga burukrata-kapitalista sa pagbaton sang suhol halin sa dalagku nga

Ang DENR kag ang pagpangtroso

Imbolbado sa pagpang-utod kahoy ang mga anay sekretaryo sang IDENT. Ginatag-iyahan kag ginadumalahan ni Heherson Alvarez ang FCA Timber sa Nueva Vizcaya. Si Antonio Cerelles nagadumala sang kaugalingon nga kumpanya sang troso nga may mga konsesyon sa mga kagulangan sa Mindanao. Gindumalahan man ni Fulgencio Factoran, Jr., ang sekretaryo sang DENR sa idalum sang rehimeng Aquino, upod ang pakaisa ni Aquino nga si Ding Tanjuatco, ang Naredco nga nagakontrol sang mga kumpanya sang troso pareho sang Acme Inc. kag Taggat Industries sa rehiyon sang Cagayan Valley. **AB**

kumpanya sang troso. Direkta man sila nga nagakita sa operasyon sang tagsa ka kaugalingon nga kumpanya sa pagtroso. Daku nga bahin sang manggad sang mga pulitiko kag *warlord* naghalin sa pagpangtroso.

Ang pinakamataas nga upisyal sang AFP kag PNP, amo man ang mga taga-Malakanyang, nagakita sangdaku sa pagpangtroso, luwas pa sa pagduso sang ginadumilian nga droga, iligal nga pasugal kag iban pa nga krimen.

Ginagamit man ang militar kag

pulisya para hawanan ang dalan para sa operasyon sang mga kumpanya sang troso kag pagmina. Ginalapakan nila ang mga pangpulitika, pang-ekonomya kag pangkultura nga kinamatarung sang pumuluyo agud tapnaon ang pagbatu. Masami, kakomplot ang mga upisyal sang DENR, nga kuno ginakumpiska sang militar kag pulisya ang mga iligal nga troso para hatagan ini sang ligal nga prente samtang ginabyahe padulong sa mga magabakal sini.

Ang nagalubha nga krisis pangpalibutan kabahin sang nagadalum nga permanenteng krisis sang nagaharing sistemang malakolonyal kag malapyudal. Ang pangunahon nga ginahanot sang krisis nga ini amo ang masang mangunguma, mangingisda kag mga pungsodnon nga minorya sa kaumahan.

Ang pagkasamad sang kapalibutan kag duna nga manggad sang Pilipinas magalubha pa samtang nagalala sang krisis sang nagaharing sistema. Padayon na nagapalya ang lokal nga produksyong industriyal kag agrikultural samtang padayon nga nagasalig ang reaksyunaryong estado sa dumuluong nga pangapital para pasikaron ang produksyon. Malaparan nga nagakasamad ang mga lokal nga produktibong pwersa samtang ginabunalan sang krisis sang pangkalibutan nga sistemang kapitalista ang lokal nga ekonomya.

Liwat nagatampok ang pagkaatrasado sang malakolonyal kag malapyudal nga ekonomya samtang

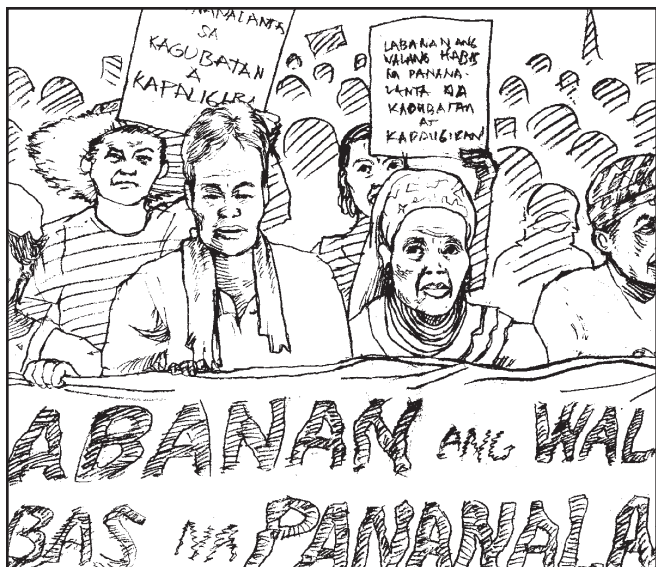
Ang kasaysayan sang pagkasamad sang kagulangan sang Pilipinas

Madugay na nga problema ang malaparan nga pagkalbo sa kagulangan kag pagkasamad sang kapalibutan. Ang pagkalbo sang Sierra Madre kag iban pa nga kagulangan sa Pilipinas, amo man ang pagkaguba sang mga suba kag ginahalinan nga tubig resulta sang lapnagon nga pagpang-utod sang kahoy kag pagmina sadto pa nga mag-umpisa ang imperyalista nga pagpanghugakum kag pagpaglugos sang US sa aton pungsod.

Sa sulod sang ika-20 siglo, nadula ang 90% sang kagulangan sang Pilipinas. Masobra 13.2 milyong ektarya nga kagulangan ang nadula bunga sang pagpamuyong sa nagtaliwan nga 50 anyos sang papet nga republika. Pinakamadasig ang pagkalbo sang kagulangan halin 1945 tubtub katapusan sang 1980.

Pag-abot sang katapusan nga dekada 1980, nagahinay ang pagkakalbo sang kagulangan, sa simple nga rason nga gagmay na lang ang nabilin sa aton kagulangan. Ang kabilugan nga kagulangan sadto may mas o menos isa ka milyon nga ektarya na lang.

Pag-abot sang 1999, yara sa 800,000 ektarya na lang ang nabilin sang kagulangan (*primary forest*), kag duha sa tatlo sini ang guba na. Nagbunga ini sang lapnagon nga panawagan nga dumilian ang pagtroso kag maglunsar sang mga tikang sa *reforestation*. **AB**

malaparan nga ginasamad sang mga lokal nga nagapanghimulos nga sahi ang mga nabilin nga prontra sang pungsodnon nga patrimonya sang Pilipinas. Ang desperasyon nga ini nagalab-ot sa todo-todo nga liberalisasyon sang mga polisiya kaangot sang operasyon sang mga kumpanya sang troso kag pagmina kag sang hayagan nga pagpamuyong sa gamay nga nabilin nga manggad sang kagulangan kag mineral.

Sa atubang sang mga polisiya sang rehimeng Arroyo para pasanyugon ang pagpangtroso kag pagmina kag sang lubos nga wala-balatyagon sini sa kapalibutan, liwat ginahayag sang Partido Komunista sang Pilipinas kag sang bilog nga rebolusyonaryong hublagan ang ila panindugan nga batuan ang pagpamuyong sa pungsodnon nga patrimonya sang pumuluyong Pilipino.

Ang pinakamalahalon nga elemento sang paghimakas nga ini amo ang kolektibo nga paghimakas sang pumuluyo kag ang ila desaysibo nga pagpamatuk sa pagpangtroso kag pagmina nga nagabutang sa peligro sa ila kapalibutan, kabuhian kag kabuhi.

Pagatinguhaon sang PKP kag mga rebolusyonaryong pwersa nga pataason ang paghangup sang pumuluyo sa kasaysayan sang pag-

muyong kag paglugos sang mga dalagku nga dumuluong nga kumpanya kag dalagku nga lokal nga kumprador sa kagulangan sang Pilipinas, amo man sa salabton sang rehimeng Arroyo sa pagpadayon sang sistematiko nga pagpanghalit sa kapalibutan. Dugangan sang PKP ang pagtinguha nga organisasyon ang pumuluyo kag buligan sila sa pagbatu sa palitk nga reforestation sang reaksiyu-

naryong rehimen amo man sa panibag-o nga kampanya para pabwe-luhon ang pagmina.

Sa diin man masaranggan, balabagan sang BHB ang pagsulod sang mga kumpanya sang troso ukon hugot sila nga pasundon sa mga layi sang rebolusyonaryong gubyrno sang pumuluyo agud masiguro ang interes sang masa sa lokalidad kag ang matarung nga paggamit sang mga manggad sang kagulangan. Pareho sang una, tinguhaon sini silutan ang sin-o man nga magalapak sa interes sang pumuluyo, nagasamad sa kapalibutan kag nagalapas sa mga layi sang demokratikong gubyrno sang pumuluyo.

AB

Kahublagan batuk sa pagpangtroso

Sa umpisa pa lang sang malaparan nga pagpang-utod sang kahoy, pursigido ini nga ginpamatukan sang pumuluyo, ilabi na sang mga minorya. Sadtong 1971, lubos-kaisog nga ginbatuan sang pumuluyong Higaonon sa Agusan del Norte ang NALCO (Nasipit Lumber Corporation) kag ang mga bayaran nga mga hurong kag suldado sini. Paagi sa militante nga paghimakas, temporaryo nila nga napunggan ang paglapad sang operasyon sang NALCO. Nagpadayon ang ila paghimakas tubtub dekada 1980 sa pagtib-ong sang pungsodnon-demokratikong kahublagan.

Mabaskog ang paghimakas sang mga Tinggian batuk sa Cellophil Resources, Inc., isa ka kumpanya sa paghimo sang papel nga ginapanag-iyahan ni Herminio Disini, kroni ni Marcos. Ginbarikadahan nila ang ila mga komunidad sa Abra agud balabagan ang pagsulod sang Cellophil.

Sa kolektibo nga pagtinguha sang pumuluyong Subanen, napalayas ang Boise Cascade Inc. halin sa kagulangan sang Zamboanga Ventures Inc. kag Tropical Explorations Philippines Inc., mga Canadian nga kumpanya sang pagmina kag ang mga pwersa militar kag paramilitar nga nagaserbi nga pwersa pangseguridad sang mga ini.

Sadtong 1994, nagdeklarar sang *pangayaw* ukon *tribal war* ang mga hangaway Ata-Manobo sang Talaingod, Davao del Norte, batuk sa pagpang-agaw sang Alsons Inc. sa ila kadutaan. Padayon nila nga ginapamatukan ang operasyon sang Alsons sa pihak sang paggamit sini sang pwersa militar.

Sadtong tuig man nga ina, naglunsar sang mga aksyong protesta ang pumuluyong B'laan agud ipamilit ang pagpauntat sa operasyon sang Western Mining Corporation sa pila ka banwa sa North kag South Cotabato kag sa Davao del Sur. Nagdeklarar man sila sang *pangayaw* batuk sa 74th IB. Makapila ka beses sila nga nag-engkwentro.

AB

Ang rebolusyonaryong kahublagan batuk sa pagpangtroso

Agud tabunan ang responsibilidad sini sa padayon nga pagsakdag sa malaparan nga pagpangputol kag pag-eksport sang troso, ginabasol sang rehimen Arroyo sa BHB kag sa rebolusyonaryong kahublagan ang pagkalbo sang kabukiran sang Sierra Madre kag ang dala sini nga halit sa kabuhi kag pangabuhian pagkatapos sang nagligad nga mga bagyo. Agud samaran ang BHB, napilitan nga magkambyo sa hayag nga kabutigan ang rehimen Arroyo. Nagalikaw ini sa responsibilidad sa pagkamatay sang libo nga pumuluyo kag pagkadula sang pangabuhian sang gatus-gatos ka libo pa.

Sa abot nga masaranggan, nagatinguha ang BHB, upod ang masang anakbalhas, nga pungan ang wala pili nga pagguba sa kapalibutan paagi sa pagbalabag ukon pagbatu sa mga operasyon sang mga kumpanya sang troso kag pagmina kag pagsilut sa mga pwersa militar nga nagaserbi nga pwersa pangseguridad sang mga ini. Sa kamatuoran, ang BHB, katimbang ang rebolusyonaryong pumuluyo, ang pinakamilitante kag pinakamabakod sa paghimakas batuk sa malaparan nga pagguba sang kapalibutan.

Nagahimo sang mga tikang ang PKP, BHB kag rebolusyonaryong kahublagan, agud paandaman ang mga manugtroso nga wala pili, lisensyado man ukon indi sang reaksyunaryong estado. Bilang silot, ginamultahan sang BHB ang mga kumpanya sang troso nga nagalapas sa kinamatarung sang pumuluyo kag sa mga polisiya sang rebolusyonaryong guberno. Hayag sini nga ginasilutan ang mga indi magtadlong. Sadtong dekada 1970, nagpasingki ang BHB sang mga taktikal nga opensiba sa rehiyon sang Cordillera bilang suporta sa mga paghimakas batuk sa Cellophil kag sa proyekto Chico River Dam.

Sadtong 1985, ginlunsar sang BHB sa Cagayan Valley ang Oplan Lappat, isa ka kampanya agud pangapinan ang kagulangan batuk sa pagpangguba sang mga kumpanya sang troso. Sadtong 1991, ginlunsar sang BHB ang koordinado nga kampanya agud silutan

ang mga masupog nga nagapamuyong sang kagulangan paagi sa pagsamad sa kagamitan pangtroso sang mga ini sa Gattaran, Cagayan kag Luna, Kalinga-Apayao.

Sadtong 1995, nagdeklarar sang gera ang National Democratic Front (NDF)-Mindanao batuk sa pagtroso agud hatagan-tumok ang hilikutan sini nga pangapinan ang kagulangan. Ginpahulag ang mga rebolusyonaryong organisasyong masa agud pat-uron hugot nga nagasunod sa mga pagsulundan sang rebolusyonaryong kahublagan ang mga may konsesyon sa pagtroso. Lakip sa mga pagsulundan nga ini ang paglimitar sa numero sang *board feet* nga mahimo putulon, pagdumili sa pagputol sang mgapuno nga indi pa gulang kag pagpang-utod sa mga *watershed*, kadutaan agrikultural kag duta sang mga katigulangan kag pag-obligar sa mga nagatroso nga magtanum sang kahoy kag mag-amot sa kaayuhan sang pumuluyo sa lugar. Sa iban nga kahigayunan, ginatinguha nga pauntaton ang mga operasyon sang mga kumpanya sang troso.

Sugod pa sadtong nagtaliwan nga dekada, ginlunsar na sang mga rebolusyonaryong pwersa sa South-

ern Tagalog ang kampanya agud bu-yukon ang magagmay nga nagatroso nga magbalik sa pagpanguma kag pasanyugon ang paghimakas para sa tunay nga reporma sa lupa. Ginakilala sini ang kamatuoran nga ang magagmay nga manugtroso nga ginatawag mga *"carabao logger"* mga mangunguma nga napilitan lang magtroso para ibaligya sa dalagku nga kumpanya sang troso matapos sila nga mapalayas sa ila kadutaan dulot lapnagon nga pagbaylo-gamit kag pagpanghagab sang lupa sadtong temprano nga bahin sang dekada 1990.

Sadtong Disyembre 2003, ginsalakay sang isa ka yunit sang BHB ang kampo sang Pacific Export Timber Corporation (PATECO) sa Dinapigue, Isabela. Ginsunog nila ang pila ka bulldoser kag 20 trak nga kargado sang troso. Naengkwentro nila didto ang mga pwersa sang 5th ID nga nagagwardya sadto sa mga trak nga may lulan nga

kahoy. Sadtong Septyembre 2000, napauntat sang mga Pulang hangaway ang Liberty Logging Corp. sa Jones, Isabela paagi sa pagsunog sa tanan nga kagamitan sang kumpanya.

Sa paagi sang demokratiko nga mga paagi, aktibo nga ginasakdag kag ginasulong sang Partido, hangaway sang banwa kag mga rebolusyonaryong organisasyong masa ang agrikultura agud makabawi kag mag-agum sang mas daku pa nga benepisyo ang magagmay nga manugtroso nga nagapuyo sa kagulangan nga naapektuhan sang pagbawal sa pagtroso. Kadungan sini, ginatudluan sang Partido kag mga rebolusyonaryong organisasyon ang mga kaingero sang husto nga paagi sang pagpanguma agud maamblian ang kagulangan. **AB**

Trahedya sa Aurora

Isa sa mga pinakagrabe nga inigo sang kalamidad sining Nobyembre kag Oktubre ang prubinsya sang Aurora. Apat sa walo ka munisipalidad sang prubinsya ang grabe nga nahalitan, kag halos mapanas sa mapa ang 11 barangay sa baybayon sang magkatambi nga banwa sang San Luis kag Dingalan. Ginatus-gatos ang napatay kag pila ka pulo ka libo ang nadulaan sang kabuhian sa mga pagrusrdak sang lupa kag gulpe nga pagbaha resulta sang apat ka sunod-sunod nga bagyo.

Nangin matingkad nga lantawon ilabi na sa mga baybayon sang Dingalan ang linibu-libo nga troso nga inanod sang magbuhos ang nagahagunos nga tubig halin sa kabukiran. Indi na ini katinglahan bangud 247,772 ektarya ukon 82.6% sang bug-os nga prubinsya ang nasakup sang mga konsesyon sang 10 kumpanya sang troso. Pinakadaku diri ang Industries Development Corporation (57,000 ektarya sa Calasag, Casiguran kag Dinglan); Inter-Pacific Forest Resources Corp. (50,000 ektarya sa Dilasag); Verdant Agroforest Development Corp. (45,000 ektarya sa Dipaculao, Aurora kag Nagtipunan, Dinapigue, Isabela); kag Green Circle Properties and Resources Corp. (27,852 ektar-

ya sa Dingalan).

Sa sulod sang madamu nga dekada, ang pamilya Ong, nga nagapanag-iya sang pinakadaku nga *logging concession* sa Aurora, ang may kontrol sa reaksyunaryong pulitika sa prubinsya. Kaalyado sang mga Ong ang dinastiyang Dy sang Isabela.

Sa sulod man sang madamu nga dekada, lutaw ang hugot nga relasyon sang pamilyang Ong sa mga pasistang militar kag kapulisan kag ang proteksyon nga ginahatag sang mga ini sa ila negosyo. Katambi gid lang sang Industries Development Corp. sang mga Ong ang kampo sang Philippine Army kag PNP Provincial Mobile Group sa Casiguran, Aurora. Bukas nga likom man sadto

nga indi magnubo sa 10% sang kapital sang mga kumpanya sang troso ang ginasuhol sa militar kag pulisya sang prubinsya kag 15% sa gobernador para masiguro nga indi pasilabtan ang ila operasyon.

Umpisa katunganan sang dekada 1980, paagi sa iya pusiya bilang senador, amat-amat nga nasampawan sang pamilya ni Edgardo Angara nga subong ang ginakabig padrino kag tagahatag-proteksyon sa dalagku nga kumpanya sang troso sa Aurora. Isa sa pinakasuod sa iya si

Romeo Roxas, ang tag-iya sang Green Circle.

Bunga sang kontrol sini sa mga kumpanya sang troso kag iban pa nga dalagku nga negosyo sa Aurora, ang pamilya Angara na lang ang nagabulos-bulos sa importante nga pwesto sa lokal nga gubyerno. Ang utod ni Angara nga si Bellaflor Angara-Castillo ang anay kongresista kag subong gobernador sang Aurora. Ang anak naman nga ni Angara nga si Sonny ang subong kongresman sang prubinsya. Kapot sang pila pa nila nga himata ang mga pwesto sa lokal nga gubyerno sang Baler, ang ila banwa nga ginbugtawan.

Sa Metro Manila, sobra ang pagpamalibad ni Edgardo Angara sang mabuyagyag ang nangin papel sang iya pamilya sa pagkamatay sang madamu nga pumuluyo sang Aurora kag pagkasamad sang ila mga propyedad kag pangabuhian. Pero sa mismo nga Aurora, indi makapugong ang iya utod nga gobernador sa pagdampig sa malaparan nga komersyal nga pagtroso kag pagpamatuk sa *total logging ban*. Kakorus ni-

ya ang Malakanyang kag mga upi-syal sang DENR sa pagbasol sa mag-agmay kag kuno mga iligal nga manugtroso kaangot sa natabo nga ak-sidente.

Mabaskog nga ginpangin-wala ni Ka Martin, isa ka kadre sang Partido sa Aurora, nga ang ginatawag iligal nga manugtroso sang gubyer-no—ang mga kaingero kag magag-may nga negosyante nga nagaputol, nagguyod, nagabakal kag nagpagwa sang troso ang kabangdanan sang malaparan nga pagrusrak sang duta kag gulpe nga pagbaha. “Tuman ka-gamay,” siling niya, “ang halit nga ginadulot sang mga ini. Samtang, sa mismo pagkalkal pa lang sang lu-pa pra makahimo sang *logging road*, dalagku nga parte sang kabukiran ang ginatiphag kag tuman kadamu sang puno ang ginaputol sang mga dalagku nga kumpanya sang *log-ging*.”

“Makaluluoy ang magagmay ba-ngud pat-ud sila na naman ang pa-gainit sang kampanya sang gubyer-no,” siling ni Ka Martin. “Sa ila pun-to de bista, ang iligal amo yadtong wala ikasarang maghatag tong kag makig-areglo.”

“Pero kon usisaon,” siling niya, “wala sang matuod nga ligal. Mismo ang mga kumpanya may pahanugot nga magtroso sistematiko nga naga-lapas sa layi kag pagsulundan sang reaksyunaryong gubierno nga gina-himo kuno para sa interes sang pu-muluyo kag kapalibutan.” Ginhalim-bawa niya ang limitasyon nga gin-apatong sang DENR sa bolyum sang troso nga pwede tapson. “Gina-re-cycle lang ini,” siling niya. “Bisan madugay na nga naabot sang *logger* ang iya kota, padayon gihapon siya nga ginahatagan-permiso para mag-logging.”

Ginahimutig man niya nga may signipikante nga *reforestation* nga nagaluntad. Kon may ara gid man sa mga lugar nga malapit sa haywey para lang may ipakita ang kumpan-ya sang *logging*. “Daku nga tinonto

Kahublagang masa sa Aurora

Sadtong 1995, lubos nga gindumili sang rebolusyonaryong hublag sa Aurora ang tanan nga komersyal nga pagpang-utod sang kahoy kag pati ang pag-eksport sang mga troso. Gihimo ini bangud sa bug-os nga Central Luzon, ang Aurora na lang ang may madamul-damol pa nga ka-gulangan. Ang solo ginatugutan amo ang pag-utod sang kahoy nga pagagamiton sa paghimo sang balay, mwebles, mga eskwelahan kag iban pa nga kinahanglanon sang komunidad. Napauntat man sadtong 1995 paagi sa mga paghulag sang masa ang operasyon sang Kasibu Company, isa ka kumpanya sang troso nga may konsesyon man sa Isa-bela kag Nueva Vizcaya. Gin-untat man halin sadto ang pagkuha sang rebolusyonaryong buhis sa mga kumpanya sang troso.

Ugaling makaligad ang tunga sa tuig, namarasman nga masyado “Wala” ang polisiya sang “*total logging ban*” bangud ang ordinaryo nga ginaigo sini amo ang magagmay nga manugtroso kag iban pa nga pu-muluyo sa sulod sang mga sonang gerilya nga nagasalig sa pagpang-utod kahoy para mabuhi. Masami man, wala matandog ang dalagku nga kumpanya sang troso nga naga-opereyt sa guwa sang mga sona.

Gani, baliskad ang polisiya sa makasahi nga linya bangud sa ak-twal, ang naigo indi yadtong mga mapanghimulos nga sahi kundi ang mga sahi nga ginahimuslan.

Sa ila pagtadlong, ginhatagan tum-ok sang mga rebolusyonaryong pwersa ang malaparan nga kampanyang edukasyon, pagkumbinse sa masa nga magbalik sa pagpanguma kag pagpatuman sang nagkalain-lain nga porma sang kooperasyon sa agrikultura.

Pagkilala ini sa kamatuoran nga samtang wala sang aternatibo nga pangabuhian ang mga imol napilitan sila nga magkapyot sa dalagku nga kumpanya sang troso, indi magmadinalag-on kag indi mangin ma-tarung ang absoluto nga pagdumili sa komersyal nga pagpang-utod sang kahoy.

Bangud indi pa lubos madula ang pagpangtroso, kag para mapa-hagan-hagan ang pagpanghimulos sang dalagku nga kumpanya sang troso sa magagmay nga manugkahoy, gin-organisa ang pumuluyo para ipakigbatu nila ang mas makatarung nga bayad para sa kahoy nga gi-nabaligya nila sa mga dalagku nga kumpanya sang troso. Sa amo pa man, ginaobligar ang mga kaingero kag magagmay nga manugkahoy nga magtanum sang mga durable nga kahoy, mga puno nga nagapa-munga kag niyog para mabayluhan ang ginputol nila nga mga puno.

Ginapatuman ang kampanya nga ini sa tanan nga sonang gerilya sa bilog nga prubinsya. AB

ang IFMA (Integrated Forest Management Agreement),” siling niya, “kon sa diin nagatanum ang Gmelina ang *loggers*. Indi sarang pungan sang mahina nga kahoy nga ini ang paghagunos sang tubig baha. Ginapatay man sang Gmelina ang iban pa nga puno kag tanum sa palibot gani ang matuod amo nakapalala pa ini sang pagkakalbo sang mga kagulangan kag bukid.”

“Sa aktwal, ang pinakamadaku nga *illegal logger* wala sang iban kundi ang estado,” tum-ok ni Ka Martin, “kag maathag ini nga makita sa trahed-ya nga natabo sa Aurora. AB

Mining Act of 1995: Salot sa pumuluyo

Bag-o pa man hanuton sang magkasunod nga bagyo ang sidlangan nga bahin sang Luzon, may nauna na nga kalamidad nga nagpanamad sa pungsod. Dulot ini sang mahaliton nga desisyon sang Korte Suprema sadtong Disyembre 1 nga nag-aprubar sa "ligalidad" sang Financial and Technical Assistance Management Agreement (FTAA) sa tunga sang gubyernong Arroyo kag sang Western Mining Corp. (WMC), isa ka kumpanyang Australyano. Ang WMC, nga may masobra 99,000 ektarya nga konsesyon sa timog Mindanao, ang labing una nga ginhatagan sang FTAA sang naging layi sa idalum sang rehimeng Ramos ang RA 7942 ukon ang Philippine Mining Act of 1995.

Paagi sini, ginsiling man sang Korte Suprema nga indi lapas sa reaksyunaryong konstitusyon ang Mining Act nga nagatugot sa mga dumuluong nga magpanag-iya sang indi magnubo sa 60% sang kumpanya sa pagmina nga panginpusan ang mineral nga manggad sang aton pungsod. Kabaliskaran ini sang nauna nga desisyon sang hukmanan sadtong Enero 27 nga nagdeklarar nga ang FTAA direkta nga naglapas sa probisyon sang konstitusyon nga nagasaad nga solo mga Pilipino ang pwede manginpulos sa pungsodnon nga patrimonya sang pungsod.

Ang desisyon sang Korte Suprema pinakaulihi lang sa iban pa sini nga desisyon nga isa-isa ginapanas ang anuman nga nabilin nga probisyon sang reaksyunaryong konstitusyon nga nagaproteher sa pungsodnon nga patrimonya. Plano sang rehimeng Arroyo nga lubuson ang amo nga proseso sa natalana nga pagamyenda sa konstitusyon sa 2005, kon sa diin panason na ang Artikulo 12 kag katulad nga mga probisyon bahin sa pungsodnon nga patrimonya kag soberanya pang-ekonomya.

Samtang, lauman ang iban pa nga katulad nga desiyon sang Korte Supreme sa atubang sang mabaskog nga krisis sa pinansya nga ginahap-lakan sang rehimeng Arroyo. Hayag

nga ginaako sang hukmanan sa desisyon sini kaangot sang Mining Act nga nangin daku nga sangkap ang kuno pagpabwelo sa madugay na nga maluya nga ekonomya sang pungsod. Ginasandigan sini ang datos sang National Development Authority (NEDA) nga nagasaad nga maabot sa \$10 bilyon nga kapital ang magasulod kuno sa pungsod kag 251,826 bag-o nga trabaho ang kuno mahimo kon tugtan ang mga dumuluong nga manginpulos sa \$840 bilyon nga reserbang mineral nga manggad sang Pilipinas. Hungod nga nagabulag-bulagan ang korte indi lang sa direkta nga kontradiksiyon sang Mining Act kag sang kaugalingon nga konstitusyon sang papet nga republika kundi sa iban pa nga kahalitan nga pat-ud igabunga sang malaparan kag wala pili nga pagmina sa interes sang pumuluyo kag kapalibutan.

Bunga sang labing ulihi nga desisyon sang Korte Suprema, nagdagsa sa Department of Environment and Natural Resources (DENR) ang 30 aplikasyon sang mga dumuluong nga kumpanya para maghimo sang eksplorasyon sa nagkalain-lain nga bahin sang pungsod sa temprano nga bahin sang 2005. Kadam-an sang mga sakupon nga lugar yara sa Mindanao, partikular

sa lindero sang Bukidnon kag mga prubinsya sang Davao kag sa Surigao del Norte kag Surigao del Sur. Ginapabot man ang pag-aprubar sa 23 aplikasyon sa pagmina sa Cordillera nga magasakup sang 77,000 ektarya.

Mabaskog nga ginapamatukan sang pumuluyo sa Bukidnon kag mga prubinsya sang Surigao ang pagbwelo sang pagmina sa tagas-tagas ka lugar. Siling nila, sa pagkawasak sang kapalibutan magguba man ang pangabuhian sang mga mangu-

nguma kag tumanduk nga mapalayas sa mga lupa sang ila katigulangan. Ini bangud ang malapad nga pagmina magadulot sang polusyon sa mga uluhan sang tubig, lakip ang mga sapa, suba kag dagat nga kinaandan ginakuhaan sang pangabuhian sang pumuluyo sa lugar. Gintumod man sang AGHAM, isa ka grupo sang mga siyentista sa University of the Philippines, nga lunsay ang pagmina kag pagtroso sang dalagku nga dumuluong nga kumpanya ang ginhalinan sang malaparan nga pagkasamad sang kapalibutan.

Pinakaulihi nga halimbawa ang nagsugpon-sugpon nga kahalitan sa pumuluyo kag kapalibutan sang dulot sang malaparan kag wala pili nga pagmina ang natabo sa Marinduque sadtong 1996 sang mag-ula sang tatlong milyon nga tonelada nga makahililo nga kemikal ang Marcopper-Placer Dome sa Boac River. Ang mga hilo, nga nag-ilig tubtub sa Calancan Bay nangin bangdan sang pagkamatay sang suba kag pagkasamad sa pangabuhian indi lang sang pila ka gatos libo nga pumuluyo nga nagasalig diri kundi sang mga mangunguma nga nasamad sang mga pananum sang maglapaw ang tubig nga may hilo sa ila mga talamnan.

sundan sa "Mining Act..." pahina 10

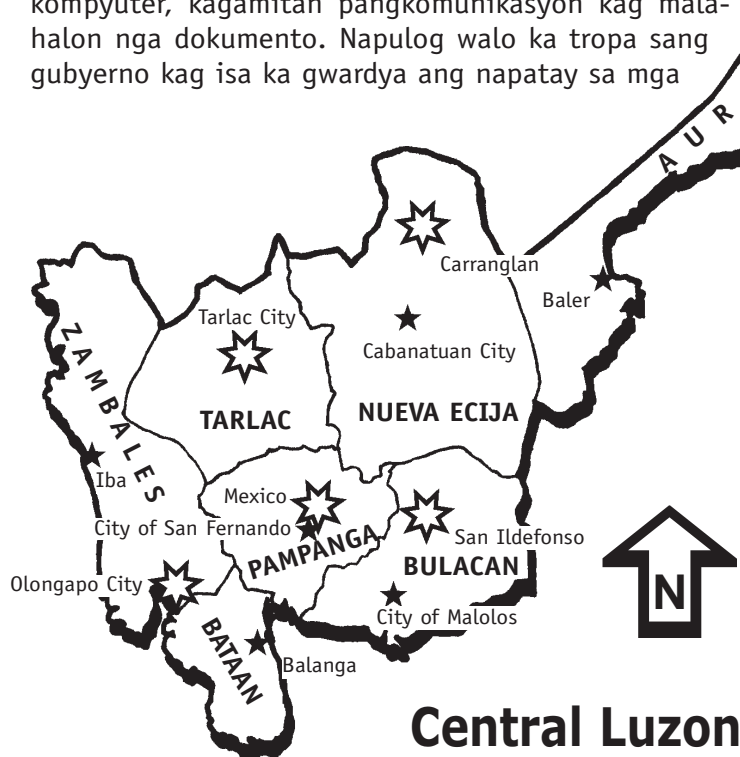
Sunod-sunod nga TO sa Central Luzon

Patimaan sang mas mataas nga ikasarang mag-away sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Central Luzon ang ginlunsar nga apat ka nagasulunod nga taktikal nga opensiba sining ikaduha nga simana sang Disyembre. Dugang sa nakuha sa pag-ambus sa Bulacan sadtong Nobyembre 30, nakatipon ang mga Pulang hangaway sang 32 nagkalain-lain nga kalibreng armas, lakip ang tatlo ka M203 kag isa ka M60 masinggan, mga kompyuter, kagamitan pangkomunikasyon kag malahalang nga dokumento. Napulog walo ka tropa sang gubyrno kag isa ka gwardya ang napatay sa mga

opensiba nga ini.

Sa Nueva Ecija. Banda 6:30 sang gab-i sining Disyembre 15 sang makahason nga ginsalakay sang mga Pulang hangaway ang munisipyo kag istasyon sang Philippine National Police (PNP) sa banwa sang Carranglan. Wala lupok nga nakumpiska sang BHB sa sulod lang sang lima ka minuto ang mga armalayt sang apat ka pulis. Bag-o ini, naghimo anay sang tsek-poynt ang mga Pulang gerilya sa Barangay Padilla. Diri sila nakakuha sang apat ka salakyan nga ginamit sa pagsalakay.

Sa Tarlac. Gin-aresto kag ginsilutan sang mga partisano sang BHB si SPO2 Froilan Biag, isa ka operatiba sang Tarlac PNP Intelligence Division, sa Sityo Molave, Barangay San Isidro, Tarlac City sadtong gab-i sang Disyembre 14. Suno sa Nelson Mesina Command, ginhusgahan sang kamatayon si Biag bangud sa iya aktibo nga pagpang-espiya batuk sa rebolusyonaryong hublag. Wala man ginsakit ang isa ka pulis nga upod ni Biag sang arestuhon ini. Gindisarmahan lang siya sang iya armas. Nakaagaw ang mga partisano sa operasyon nga ini sang isa ka M16, isa ka .45 pistola kag pila ka importante nga dokumento.

"Mining Act...", halin sa pahina 9

Antes ini, nagguba man ang "siltation dam" sang kumpanya sadtong 1993 nga nagresulta sa pag-ilig sang makahililo nga kemikal pareho sang asoge sa Mogpog River. Pila ka residente man sang mga apektado nga lugar ang nahiluan sang asoge kag namatay.

Ang Lepanto Consolidated Mining naman ang ginatunod nga may sala sa pagkasamad sang kapalibutan, pagkamatay sang mga isda sa Abra River halin sadtong 2003 kag sa mga kahalitan sa ikaayong lawas sang pumuluyo nga nagapuyo sa pangpang sang suba halin Benguet tubtub Ilocos Sur kag Abra. Samtang, napamatud-an nga nag-abot na tubtub Lingayen Gulf sa Pangasinan ang asoge nga ginahaboy sang Benguet Consolidated sa suba sang masayran may mataas nga konsentrasyon sang makahililo nga kemikal nga ini ang mga nakuha nga isda sa lawa. Ginasiling man nga ang pagrusedak sang duta sa Baguio sang matabo ang linog

sadtong 1990 epekto sang malaparan nga pagmina. Sa Southern Mindanao, ginataya sang National Democratic Front nga may 800,000 mangunguma kag lumad ang mapalayas sa ila ginaestaran bunga sang malaparan nga pagkaguba sang kapalibutan kag mas mapintas nga kampanya militar nga kadungan sang malaparan nga operasyon sang mga kumpanya sa pagmina.

Suno kay Rubi del Mundo, tagapamaba sang NDF-SMR, ang eksplorasyon kag *open-pit mining* sa rehiyon magaresulta sa malaparan nga pagkalbo sang kagulangan kag *siltation* ukon paghalo sang madamu nga balas kag grabas sa tubig sang suba. Amo sini ang natabo sa Kingking River sa Pantukan, Compostela Valley sang magbwelo ang mga operasyon sang Kingking Gold Copper Concession sang Echo Bay, Toronto Ventures, Inc. kag Benguet Mining Corp. sa lugar. Bangud sini, tuman kadasig ang paglapaw sang suba kada mag-ulan, nga nagresulta sa pagrusedak sang lupa kag mga gulpe nga pagbaha.

AB

Sa Pampanga. Ginsalakay sang mga Pulang hangaway ang *tactical command post* (TCP) sang Special Operations Team sang 69th IB sa Barangay Masangsang, Mexico sadtong Disyembre 12. Suno sa Josepino Corpus Command sang BHB-Central Luzon, ginhimo ang reyd pila ka simana ang nagligad nga magreklamo ang mga lokal nga upisyal sa BHB bahin sa presensya sang mga abusado nga militar sa mga baryo sa sidlangan nga bahin sang Mexico.

Banda 2:30 sang hapon, sakay sa isa ka van nag-abot ang isa ka tim sang Palermo Ortanez Command sa Castro Building sa poblasyon. Madasig na nagsulod sa bilding ang apat ka Pulang hangaway nga nakauniporme nga suldado. Ginsaka nila ang TCP sa ikaduha nga panalangan sang bilding nga nagserbi man nga *safehouse* sang *military intelligence*. Maayo nga gintrato ang duha ka suldado nga dinisarmahan.

Natapos ang bilog nga operasyon sa sulod sang 20 minutos. Nakakumpiska ang BHB sang tatlo ka M16, isa ka M203, duha kompyuter, duha *cellphone*, isa ka GPS *receiver*, mga dokumento kag pila ka uniporme.

Sa Zambales. Ginlusob sang mga Pulang hangaway sakay sa isang sasakyan ang isa ka detasment sang pulisya sa Barangay Bareto, Olongapo City sadtong gab-i sang Disyembre 9. Napatay ang tatlo ka pulis kag ang aset nila nga *security guard*. Isa pa ka pulis ang napilasan. Lakip sa mga napatay si Sr. Insp. Ernesto Cruz, *deputy commander* sang Police Station 6. Tatlo ka M16 ang naagaw sang BHB.

Ang taktikal nga opensiba nga ini, suno kay Salud Rojas, tagapamaba sang Partido Komunista sang Pilipinas sa Central Luzon, senyal sang pagpasingki sang mga taktikal nga opensiba sang BHB sa rehiyon batuk sa AFP kag PNP nga nagabiktima sa mga di-armado kag wala inugbatu nga sibilyan. AB

Pagpakig-unong kay FPJ

NAGPAHAYAG sang pagpakig-unong ang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sa pagkamatay sang artista kag anay kandidato sa pagkapresidente nga si Fernando Poe Jr. (FPJ). Sa isa ka pahayag sining Disyembre 14, gintumod ni Gregorio "Ka Roger" Rosal, tagapamaba sang PKP, ang interes ni FPJ sa mga halambalanon pangkatilingban kag ang masami niya nga pag-imbatar sadto sa mga kaupod nga magkadto sa iya balay para maghiwat sang mga talakayan bahin sa hilikuton sang rebolusyonaryong hublag. Siling ni Rosal, waay pangduha-duha si FPJ nga maghatag sang anuman niya nga masarangan nga suporta para sa mga pagtinguha nga mapuslanon sa masang mamumugon kag mangunguma. Bilang kandidato sa pagkapresidente sadtong nagligad nga eleksyon, siling niya, nagpahayag man sang interes si FPJ sa halambalanon pangkalinungan kag pag-atubang sa mga ugat sang gera sibil.

Si FPJ ang pinakamabaskog nga karibal ni Gloria Arroyo sadtong nagligad nga eleksyon kag isa sa mga biktima sang malaparan nga pagdinaya kag itom nga propaganda sang rehimen. Sa kabaskog gihapon sang kaakig sang iya mga tagasuporta, ginbalibaran kag ginguba nila ang mga ginpadala nga bulak nanday Arroyo kag mga kaalyado niya nga sanday Jose de Venecia kag Franklin Drilon. Ginalauman nga ginatos ka libo tubtub isa ka milyon ang mag-upod sa martsa sa iya lubong subong nga Disyembre 22.

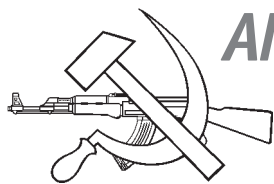
Namatay si FPJ sa ospital sadtong kaaganhon sang Disyembre 14 sa edad nga 65 anyos makaligad siya mabaskog nga *gin-stroke* (pagbara sang ugat sa utok).

Depisit sa BOP nagtimbuok

NAGTIMBUOK pakadto sa \$459 milyon ukon \$25.7 bilyon sining Nobyembre ang depisit sa *balance of payments* (BOP) sang Pilipinas. Sa sulod lang sang Nobyembre, nagtaas sang \$275 milyon ang depisit, ikumparar sa \$6 milyon nga pagtaas sini sa Oktubre. Ginantya nga nagaabot ang depisit sa BOP sa \$516 milyon sa katapusan sang tuig. Ang pagtimbuok sang depisit sa BOP sining Nobyembre pangunahin ginbunga sang pagbayad sang gubyrno sa parte sang higan-te nga utang sini sa mga dumuluong nga institusyon. Indi

mapun-an bisan sang mga remitans sang mga *overseas contract workers* (OCW) ang utang nga kinahanglan bayaran sang gubyrno kada bulan. Nagaabot sa \$8 bilyon ukon P448 milyon kada tuig ang ginapasulod sang mga OFW sa nagatingha nga ekonomya sang pungsod. Sa pihak nga bahin, maabot na sa P3.73 bilyon ang utang sang pungsod.

Ang BOP amo ang balanse sang kantidad nga nagsulod kag nagguwa sa pungsod sa mga transaksyon pareho sang negosyo pangluwas, remitans sang mga OFW. Dumulung nga pangapital kag pagbayad sa utang.

ANG

Bayan

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XXXV No. 24
Disyembre 21, 2004
www.philippinerevolution.org

Deklarasyon sang untat-putok

*Komite Sentral
Partido Komunista sang Pilipinas
Disyembre 21, 2004*

Nagadeklarar ang Partido Komunista sang Pilipinas (PKP) sang unilateral nga untat-lupok subong nga panahon sang Paskua.

Ang epektibidad sang deklarasyon nga ini magasugod 12:00 sang tungang gab-i sang Disyembre 23, 2004 tubtub 12:00 sang tungang gab-i sang Enero 2, 2005.

Ang deklarasyon nga ini ginhimo bilang pagpakig-isa sa pumuluyong Pilipino sa tradisyunal nga pagsaulog sang Paskua kag Bag-ong Tuig, kag agud hatagan-dalan ang selebrasyon sang pumuluyo kag mga rebolusyonaryong pwersa sa ika-36 nga anibersaryo sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Tanan nga yunit sang BHB magapabilin nga armado kag alerto kag handa mag-away kag magpaslaw sa anuman nga pag-atake kag pagpaniplang sang mga regular kag paramilitar nga pwersa sang AFP kag PNP.

Ginapagwa sang PKP ang deklarasyon sa pihak sang padayon nga mga paglapas sang rehimeng Arroyo sa mga nagtaliwan nga kasugtanan. Kalakip diri ang mga pinakaulihi nga kasugtanan sa Oslo, Norway, nga nag-

resulta sa suspensyon sang sugilanon pangkalinungan.

Gintalikdan sang GRP ang komitment sini nga maghimo sang kongkreto nga pagtinguha para pamatukan kag tadlungon ang malisyoso nga pagtingub sa PKP, BHB kag sa Chief Political Consultant sang NDF Peace Panel nga si Kaupod Jose Ma. Sison sa listahan sang US sang kuno mga "terorista." Padayon man ang paglapas sang GRP kag mga armadong pwersa sini sa mga probisyon sang CARHRIHL kag tawhanon nga kinamatarung sang pumuluyo.

Ginapagwa sang PKP ang deklarasyon kadungan sang pagkunderar sa sunod-sunod nga mapintas nga pag-atake sang mga pasistang pwersa sang reaksyunaryong estado sa di-armado nga pumuluyo nga matawhay nagaprotesta ukon nagainsister sang ila mga demokrati-kong kinamatarung. Pangunahon diri ang masaker sa mga welgista sang Hacienda Luisita. Sining nagtaliwan, ginpatay sang militar si Marcelino Beltran, tagapangulo sang Alyansa ng Magbubukid sa Tarlak (AMT) kag isa sa mga nagpadayon sa nagpartisipar sa welga sa Hacienda

***Mga tampok
sa isyu nga ini...***

Pamatukan ang pagpanamad sang kagulangan kag kapalibutan
PAHINA 3

Trahedya sa Aurora
PAHINA 7

Sunud-sunod nga TO sa Central Luzon
PAHINA 10

Mga instruksyon sa pag-imprenta

1. Ang pahina 13, nga eksakto nga kopya sang pahina 1 maluwas sa mas malus-aw ang *masthead* ukon *logo* amo ang para sa mga nagagamit sang *mimeo machine* ukon naga-imprenta paagi sa *v-type*. Gindisenyo ini para indi madali masamad sang istensil.
2. Pag-imprenta sa istensil:
 - a) Sa *print dialog*, i-check ang **Print as image**
 - b) Kuhaon ang *check* sa **Shrink oversized pages to paper size**
 - k) I-click ang **Properties**
 - d) I-click ang **Advanced**
 - e) Siguruhon naka-set sa 100% ang **Scaling**
 - g) Padayunon ang *pag-print*
3. Ginabuyok ang mga kaupod nga ipaabot sa patnugutan sang AB ang anuman nga problema kaangot sa pag-imprenta paagi sang *v-type*. Magpadala sang *e-mail* sa *ang-bayan@yahoo.com*